

Kompetensförsörjningsproblem i besöksnäringen

Göteborg & Co är en del av Göteborgs Stad

Sysselsättningseffekter (hotell och restaurang) sammanställning från Visita

- Minst 21 564 arbetstagare (12 % av branschen[5]) varslades om uppsägning[1], lejonparten i början, varav uppskattningsvis minst 71 procent blivit uppsagda sedan i mars 2020.
- Merparten av de normalt mer än 25 000 sommar-och julbordsanställningarna tillsattes inte[3].
- I december 2020 och juni 2021 var antalet anställda cirka 50 000 färre än motsvarande månad 2019[3].
- Antalet löntagare inom hotell och restaurang minskade under 2020 (helår) med mer än 52 000 jämfört med 2019 varav 65 procent var under 26 år[6].
- 64 330 anställda (35 %) inom besöksnäringen[5]omfattades under period 1 (t.o.m. november 2020) av korttidspermittering[4].
- Ansökningar om korttidspermittering av 36 021 anställda inom besöksnäringen har hittills kommit in avseende period 2 (fr.o.m. 1 december 2020)[5].

[1]Källa: Arbetsförmedlingen (Underskattad eftersom endast företag som har mer än 5 anställda är ålagda att rapportera in varsel till Arbetsförmedlingen)

[3] Källa: AKU, SCB (samt egna beräkningar Visita)

[4] Källa: Tillväxtverket (Siffran avser de som fått ansökan beviljad och avstämmd)

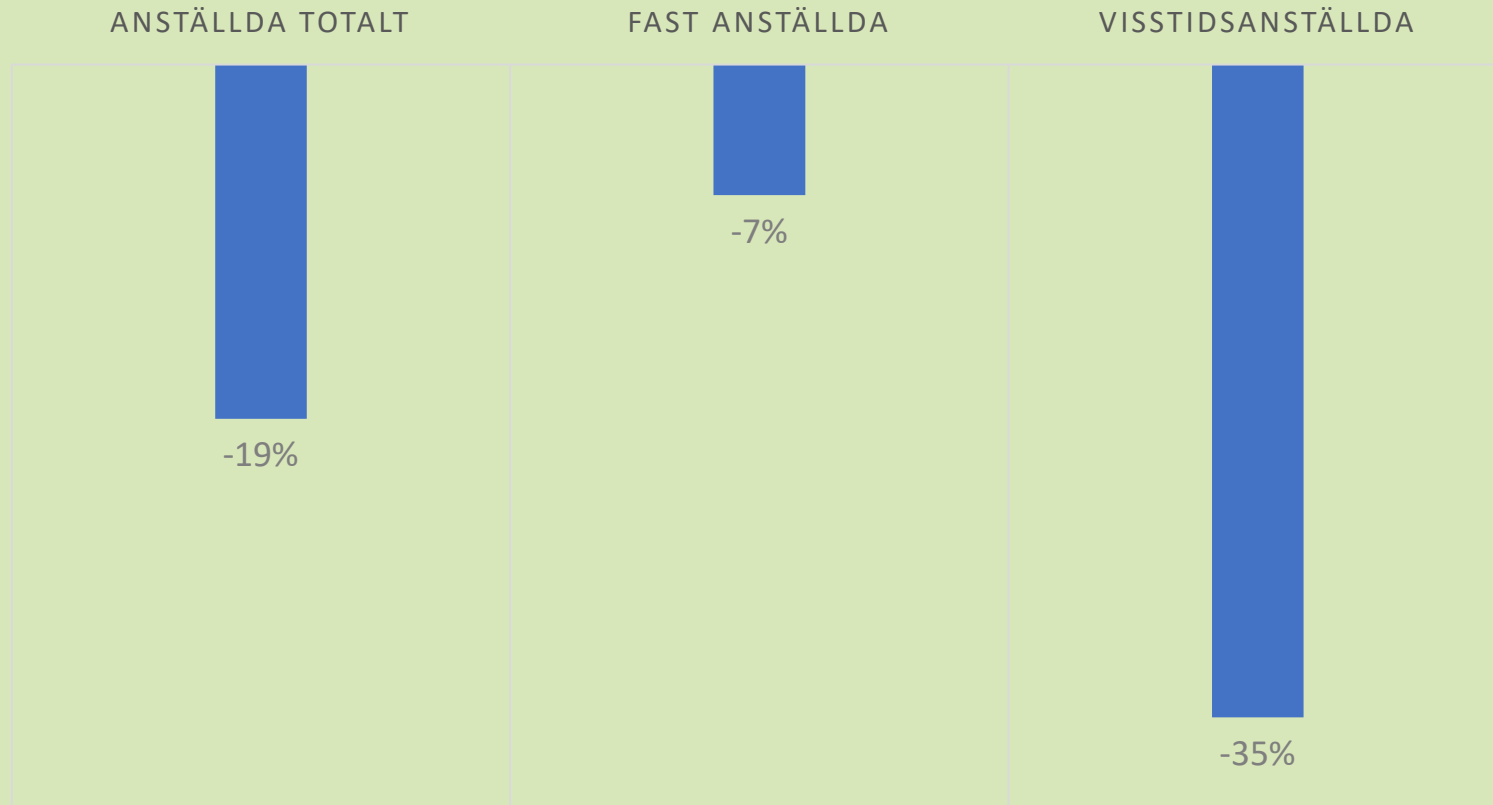
[5] Källa: Besöksnäringen och branschen definieras här som Hotell och restaurang i RAMS/SCB.

[6] Källa: LSUM, SCB

Sysselsättningseffekter (hotell och restaurang) go:teborg&co

Procentuell förändring av olika typer av anställda, genomsnitt, kvartal 2-4 2020 jämfört med motsvarande period föregående år (2019).

Källa: AKU, SCB

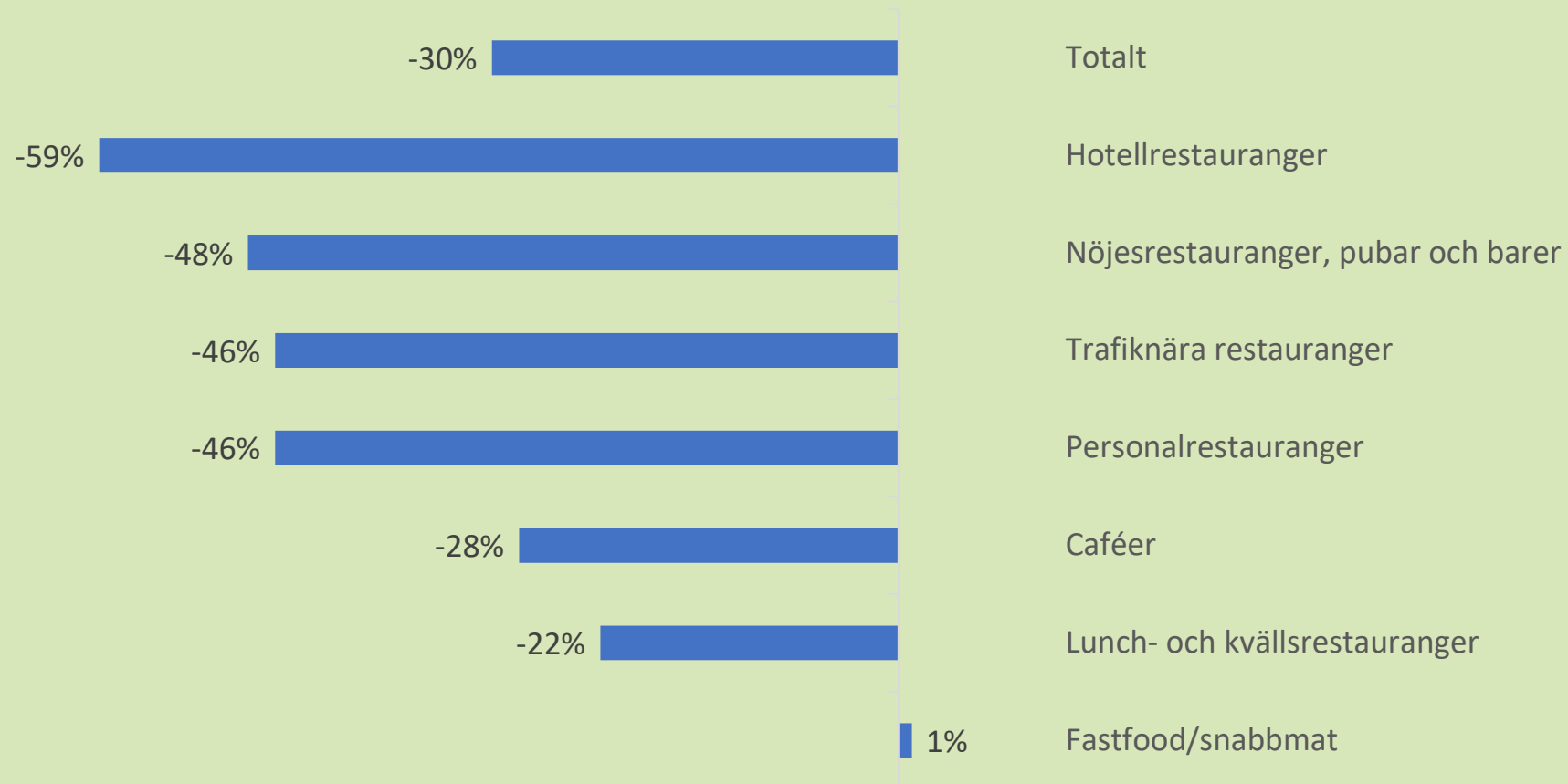
- Visstidsanställda först och hårdast drabbade.
- Unga, lågutbildade och utlandsfödda är överrepresenterade bland visstidsanställda.

Restaurangutveckling under Covid 19 - Sverige

go:teborg&co

Procentuell försäljningsutveckling per restaurangkategori 2020 K2 – 2021 K2 jämfört med förpandemiska nivåer

Källa: Restaurangindex, SCB

Framtiden på längre sikt enligt Visita

Branschutmaningar

- Personalbrist (löneglidning)
- Skuldsättning, kostnadsmedvetenhet och lönsamhet
- Långsam återhämtning av för utländsk turism/hur mycket svemester kommer att kvarstå?
- Fortsatt hem-/distansarbete minskar affärsresandet och påverkar lunch-och representationsmarknaden.
- Miljö-och klimatregler driver kostnader och minskar försäljningspotential.
- Hur höga prisökningar tål konsumenterna och hur mycket vågar företagen?
- Eventuella produktivitetsökningar samt flexibilitet behöver behållas och utvecklas.

Behov och insatser - Göteborgsregionen

go:teborg&co

- Sammanställningen nedan utgår från material efter en gemensam workshop som genomförts med kompetensrådet för besöksnäringen.
- Materialet är sammanställt av Göteborgsregionen januari 2022.

Behov - Hotell

KORT SIKT

- Fortsatta och förstärkta stimulansåtgärder nu och i nystart
- Hjälpa att kartlägga sina behov
- Hitta utbildad personal /Snabbt utbilda
 - stort personalbrist
- Verktyg för att vara attraktiv arbetsgivare

LÅNG SIKT

- Bredare kompetens hos fler medarbetare
- Innovation och nya sätt att paketera mot privatmarknaden
- Stöttning i ledarskap
- Digitalisering - kunder bättre pålästa
- Visa på karriärvägar inom hotell och vidareutbildning av befintligt anställda
- Behöver locka fler unga att utbilda sig inom hotell

Behov - Restaurang

KORT SIKT

- Ek medel för att täcka pers kostn/hyror om bef restriktioner blir långvariga
- Fler kockar och servis när det vänder
- Lära upp ny personal snabbt
- Locka fler till branschen, attraktionen låg
- Nya arbetssätt för att maxa intäkterna - bli bättre på att tjäna pengar och ta betalt. (Företagsutveckling)

LÅNG SIKT

- Höja attraktiviteten för yrkena inom restaurang genom HR-arbete etc
- Nya samarbeten för bättre/mer attraktiva anställningsvillkor
- Skapa relevanta utbildningar för branschen (högre söktryck)
- Digitalisering och innovation, utveckla möjligheterna
- Stötta i hur man attrahera och behåller personal
- Skapa mer och längre upplevelse av besöken

Behov – Möten & Evenemang

KORT SIKT

- Kompetens kring andra former av upplevelser; digitala ihop med fysiska.
- Hjälpa att affärsutveckla
- Bättre förutsättningar för hybridmöten
- Så långt som möjligt skjuta upp istället för att avboka.

LÅNG SIKT

- Innovation och nya affärsmodeller/samarbeten
- Skapa förutsättningar för nya kompetenser på flera nivåer. Tex tekniska projektledare för mötesindustrin
- Nya affärsmodeller för digitala/hybrid möten
- Digitaliserings möjligheter behöver utforskas och tas vara på.
- Bredda målgruppen med digitala lösningar, nya sätt att tjäna pengar

Behov – Kultur & Aktiviteter

KORT SIKT

- Kompetens kring andra former av upplevelser; digitala ihop med fysiska.
- Hjälp att affärsutveckla
- Stödåtgärder för överlevnad

LÅNG SIKT

- Innovation och nya affärsmodeller/samarbeten
- Skapa förutsättningar för nya kompetenser
- Nya affärsmodeller för digitala/hybrida upplevelser
- Digitaliserings möjligheter behöver utforskas och tas vara på.
- Bredda målgruppen med digitala lösningar, nya sätt att tjäna pengar

Detta gör Turistrådet Västsverige

- Krisstöd Västsverige: ek stöd för utvecklingsinsatser och investeringar. Tom 2023.
- Verksamhetsrådgivning: Steg för steg, Digital närvaro, Värdskap Västsverige
- Utvecklings och marknadsföringsinsatser
- Kompetensutvecklingsinsatser ex Seminarier Utbildningar/Föreläsningar
- Verksamheter inom hela VGR. Vissa insatser enbart riktade mot 'Norden och Världen' företag.
- Introduktionsutbildning för restaurang inkl praktik för 50 pers uppstart i vår.

Detta gör Arbetsförmedlingen

- Arbetsgivare kan anställa personal direkt från en utbildning genom att snarast kontakta den utbildningsanordnaren som arbetsförmedlingen har ett upphandlat avtal med.
- Nyttja vår hemsida med direktlänk: [Utbilda och rekrytera - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](https://arbetsformedlingen.se)
- Kock & Kallskänka finns aktuellt under våren 2022
- Digitala tjänster för arbetsgivare se mer [här](#)

Detta gör Business Region Göteborg

go:teborg&co

- Företagsutvecklande insatser, rådgivning av konsulter
- Kompetenshöjande seminarier och workshops
- Företagslots
- Projekt Kompetens +
- ARUBA workshops, Affärsutvecklingsworkshop Företag 365
- Testbäddar, Innovationslabb

Detta gör Arbetsmarknad Vuxenutbildningen i Göteborg Stad

go:teborg&co

- Kvalificerade yrkesutbildningar och Yrkeslärlingsutbildningar
- Kompetenshöjande insatser för befintligt anställda
- Digitaliseringsutbildning på flera nivåer
- Marknadsanpassade utbildningar kring omställning för branschen
- Valideringar
- Skola in nya medarbetare
- Arbetsmarknadsinsatser (Jobbspår, Talang etc)

Detta gör Visita

go:teborg&co

- I GR har vi 35% av våra medlemmar i region väst, det är absolut vårt största område med ca 400 medlemmar av 1137 totalt i region väst
- Näringspolitisk påverkan på kommunal, regional och riksnivå. Främst iva möten så som fredagarna på Farellis
- Åtgärdspaket - återstarta besöksnäringen på riks och kommunnivå
- Verktyg så som Branschkode
- Utbildningar VisitaAkademin rabatterade även våren 2022 för alla medlemmar
- Opinionspåverkan och PR-arbete löpande
- Juridisk rådgivning i arbetsrättsliga frågor samt branschfrågor
- Hybridupplevelser och affärsmodeller
- I stort driva branschen frågor som gynnar företag inom besöksnäringen

Detta gör Göteborg & Co

go:teborg&co

- Kompetensförsörjning och kompetensutveckling tillsammans med
- Attraktivt city, utveckling av innerstaden
- Hållbar företagsutveckling
- Hybridupplevelser och affärsmodeller
- Omstart för besöksnäringen, tillsammans med Handelshögskolan
- Stöttar årligen återkommande evenemang
- Lyft Göteborg med kommunikation

<https://goteborgco.se/detta-gor-goteborg-co/>

Detta gör Göteborgsregionen och Göteborgsregionens Kompetensnav

go:teborg&co

- Processleder kompetensråd för besöksnäringen, samlar alla aktörer kring kompetensförsörjningsfrågan
- Samordnar skolfrågor och hanterar kvalitet och kvantitet gällande utbildningar på alla nivåer kopplat till besöksnäringen
- Arbetar med att samarbete mellan skola och arbetsliv kring olika typer av praktik. Apl, prao och lia
- Samlar in kompetensbehov kring näringen, samordnar aktiviteter
- Köper upp samt erbjuder kompetensutvecklande insatser för befintligt anställda inom besöksnäringen

Generella behov (samtliga delsegment)

Pandemin har i många omgångar skakat branschen, i storstäderna är det nu en extremt utmanande situation. Vilket har sargat branschen och dess möjligheter att studsa tillbaka. Förtroendet för personalen är ansträngt, och attraktiviteten är låg, både för utbildningar och jobb i besöksnäringen.

Dessa behov är generella över alla delbranscher i näringen:

- Hitta många olika sätt att stötta när näringen ska återanställa, det kommer vara många som är helt nya.
- Rusta med ledarskap så att de ledare som är kvar orkar och har rätt verktyg för att attrahera behålla och utveckla sin personal.
- Se till att ”rätt” personer attraheras av utbildningar och jobb i besöksnäringen.
- Stimulera företag till nya sätt att sälja och vara lönsamma, samt den kompetens som behövs för att tänka nytt

- Besöksnäringen har tappat enorma mängder personal och kompetens. Det kommer behövas kraftsamlas under en längre tid för att få branschen på fötter igen kompetensmässigt.
- Framtidens turism kommer ställa högre krav och vara mer pålästa. Upplevelsen börjar digitalt av det mesta man gör bokar och besöker. Vi behöver stötta företagen i den möjligheten, och digitaliseringens fördelar. Företagen behöver stöd i att bygga kompetens för att möta upp nya förutsättningar.
- För att fler ska vilja stanna i branschen behövs åtgärder för att öka status på yrke och utbildningar. Mer möjligheter att kompetensutveckla sig hela livet. Stötta branschen i innovation och samarbeten med andra branscher. Mobilitet, stadsutveckling m.m.

An aerial photograph of a city at sunset. In the foreground, a large, green-patina statue of a woman in a long dress stands on a pedestal. The city below is illuminated by streetlights and building lights, with a large body of water and a bridge visible in the background. The sky is a mix of orange, yellow, and blue.

Tack!